

[Johan Poulsen.]

råd og fælleslærerråd og indførelse af en bestemmelse, der svarer til § 42 i skoletilsynsloven om adgang til efterprøvelse i et 3 mands udvalg at afskedige en lærer, der er kommet i stærkt misforhold til sin stilling som lærer.

Det foreliggende lovforslag har i visse henseender karakteren af en rammelov, og det må som følge heraf være overladt til fremtiden og den kommende udvikling at finde frem til metoder og former for den endelige løsning af detailspørgsmål, løsninger, som under nødvendig hensyntagen til de særlige lokale forhold må anses for de mest hensigtsmæssige og effektive til fremme af skolearbejdet. Som sådanne områder kan jeg nævne: arbejdet med at øge antallet af elevtimer ved de mindre og små bygdeskoler, arbejdet med tilrettelæggelsen og den endelige udformning af undervisningen i 8. og 9. klasse, den endelige tilrettelæggelse og ordning af særundervisningen afpasset efter de særlige færøske forhold o. s. v.

Endelig finder jeg anledning til at nævne, at lovforslaget er forsynet med en formålsparagraf, nemlig § 1, hvor stk. 2 lyder:

„Folkeskolens formål er at fremme og udvikle børnenes anlæg og evner, at styrke deres karakter og give dem nyttige kundskaber.“

Jeg finder, at det er en nyttig bestemmelse, især da vi hidtil har savnet en sådan i den færøske skolelovgivning. Dette skal være mit ønske, at gennemførelsen af lovforslaget må yde sit vægtige bidrag til, at dette formål kan nås.

Idet jeg takker den højtærede minister for fremsættelsen af lovforslaget, skal jeg på venstres vegne anbefale det til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Ellen Strange Petersen: På den konservative gruppes vegne vil jeg give principiel tilslutning til det foreliggende lovforslag. Vi finder det rimeligt og rigtigt, at Færøerne får en skolelov, der ligger så nær som muligt op ad den, der gælder her.

Desværre kan vi ikke fra vor gruppe give udtryk for et sådant lokalkendskab, som de foregående ærede ordførere har demonstreret. Man føler i en sådan situation, at det er noget beskæmmende, at flertallet af folketingsmedlemmerne ikke kender Færøerne ved selysyn. Det er betydelig hur-

tigere og lettere at komme til New York end til Thorshavn.

Men heldigvis er det meget oplysende og udførlige bemærkninger, der ledsager lovforslaget, så man får et levende indtryk af de vanskeligheder, der foreligger for skolevæsenet på Færøerne. Og jeg regner med, at sagen kommer i udvalg, så vi dér endnu mere indgående kan drøfte problemerne.

Den fremtidige skolelov, der, som det er blevet nævnt, skal afløse en mere end 100-årig lov, må vel først og fremmest betragtes som en rammelov, der giver det færøske skolevæsen mulighed for at udvikle sig i lighed med det danske i den udstrækning, det er praktisk gennemførligt. Den konservative gruppe lægger afgørende vægt på, at det foreliggende lovforslag er enstemmigt vedtaget i Færøernes lagting. En sådan enstemmighed er vanskelig at gå imod, og der synes heller ikke umiddelbart at være nogen anledning til at forsøge på det.

Men når man tænker på, hvor svært det har været og stadig er i det egentlige Danmark at få skolelove til at harmonere med de faktiske forhold, må man forestille sig, at det bliver endnu meget vanskeligere på Færøerne med de særlige geografiske forhold.

Det oplyses f. eks. i bemærkningerne fra den kommission, der har udarbejdet forslaget til en ny skoleordning, at af 86 bygdeskoler er der 69, der har under 50 elever, og kun ved de skoler, der har over 50 elever, er det meningen der skal være pligt til at indrette gymnastiksal. I den danske folkeskolelov påbydes der derimod indretning af gymnastiksal ved enhver skole, der underviser børn over 12 år.

Grundprincippet i den nye færøske skolelov er en 7-årig hovedskole med en frivillig 8. klasse og eventuelt en 9. klasse samt en 3-årig realafdeling. Der findes i dag tre forskellige former for eksamensordning på Færøerne, så den foreslåede realafdeling betyder, at der bliver større ensartethed. Endvidere foreslås det, at skoleåret skal begynde samtidigt ved alle skoler. Der er i øjeblikket enkelte skoler, der begynder til nytår, andre til maj eller april, mens det store flertal begynder efter sommerferien. Det kan kun forekomme rimeligt, at skolerne får samme arbejdsår.

I den gældende skolelovgivning for Færø-